

Маліновська Т. В. ТВОРИ ЖИТОМИРСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА ДАНИЛА ОКИЙЧЕНКА В ПОЗАКЛАСНОМУ ЧИТАННІ УЧНІВ 5-8 КЛАСІВ // Літературне краєзнавство в школі та вузі в контексті розвитку української культури і літератури: Всеукраїнська науково-методична конференція. – Житомир: вид-во "Полісся", 2000. – С. 47–48.

ТВОРИ ЖИТОМИРСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА ДАНИЛА ОКИЙЧЕНКА В ПОЗАКЛАСНОМУ ЧИТАННІ УЧНІВ 5-8 КЛАСІВ

Для ознайомлення шестикласників з темою "Література рідного краю" один урок пропонуємо присвятити вивченню творчості нашого земляка, уродженця Житомирщини, відомого в Україні дитячого прозаїка Данила Окийченка. На уроці позакласного читання познайомимо учнів з автобіографічною повістю письменника "Перші кроки Миколки Підберезного".

Подаємо приблизний план проведення такого уроку.

Мета уроку: познайомити учнів з життям і творчістю письменника Данила Окийченка; проаналізувати художню повість "Перші кроки Миколки Підберезного"; розвивати творчу уяву, уміння учнів проникати в структуру художнього тексту; допомогти їм усвідомити внутрішній зміст поведінки і вчинків персонажів твору; виховувати в дітей любов і повагу до батьків, рідного краю, його людей.

Обладнання: портрет письменника, книжкова виставка творів письменника.

Урок розпочинає вчитель з оголошення теми та мети уроку. Далі йде вступне слово вчителя.

Кожній людині притаманна любов до рідного краю, до так званої "малої Батьківщини", яка переростає у любов до великої Вітчизни. Загальновідомо: щоб любити свій край – треба його добре знати. Любить і добре знає свій рідний край, його людей Данило Окийченко. Людина простої, чуйної, доброї душі. Кілька штрихів з його автобіографії.

Данило Окийченко (справжнє прізвище – Яків Олександрович Вознюк) народився 4 листопада 1916 року в селі Адрієвичах Сербівської волості Новоград-Волинського повіту (нині Ємільчинський район Житомирської області) в багатодітній селянській родині. З раннього дитинства був пастушком, вчився у місцевій початковій школі, потім у Барашівській семирічці та Білківському сільськогосподарському технікумі.

З 16 років почав вчителювати. Викладав природознавство і географію в школах Нітіне Ємільчинського району та Шекеринцях Заславського району на Поділлі. Водночас заочно навчався на біологічному факультеті Черкаського педінституту, який закінчив у 1939 році.

А потім Львівсько-Кіровське військово училище, де у званні лейтенанта, як начальник полкової розвідки, брав участь у Великій Вітчизняній війні. В бою був тяжко поранений, після чого, як обмежено здатний до військової служби, кілька років працював у військових комісаріатах. З лютого 1947 року постійно мешкає в Житомирі.

І знову повернення на освітянську роботу. Його запрошують працювати завідувачем Житомирським райвідділом народної освіти, а потім директором Вересівської семирічної школи. В цей час заочно закінчує історичний факультет житомирського педагогічного інституту. Працює завідувачем відділом культури і шкіл у редакції обласної газети "Радянська Житомирщина", а потім стає редактором обласного видавництва, очолює видавничий відділ Житомирського облполіграфвидаву.

Як педагог за професією, Данило Окийченко особливо глибоко цікавився розвитком дитячої літератури. А тому й не дивно, що з-під його пера виходять твори на дитячу тематику: повість "Перші кроки Миколки Підберезного" (1960), збірка гуморесок "Од села до села" (1965), збірки оповідань "Оленчине щастя" (1970), повість "Сталевий кубок" (1974).

Його оповідання – це правдиві розповіді про події Великої Вітчизняної війни, про життя представників інтелігенції й трудівників села.

Як уже згадувалось, письменник дебютував у літературі повістю ”Перші кроки Миколки Підберезного”. Герой цієї повісті – сільський хлопчик. Автор яскравими художніми барвами змальовує характер юного героя, ситуації, в які він потрапляє. Коли читаєш цю повість, то поринаєш у полон поліського побуту, народної психології. Ровесники Миколки Підберезного пізнають природу, оточуюче середовище і роблять перші кроки в самостійне життя.

Виразно прочитуємо уривки з повісті, даємо учням кілька хвилин на роздуми та осмислення тих епізодів, що запали їм в душу. А потім пропонуємо учням відповісти на такі запитання:

1. Про який час розповідається у повісті ”Перші кроки Миколки Підберезного”.

2. Яким ви уявляєте героя повісті? Дайте його портретну характеристику.

3. Вкажіть на художні засоби, які використовує автор при змалюванні свого героя.

4. Що спонукало Миколку до пробудження самооцінки своїх вчинків?

5. Які стосунки склалися у Миколки з родиною та товаришами?

6. Які ще герої повісті доповнюють, увиразнюють образ Миколки?

Завершується урок підсумковою бесідою вчителя – уточненням відповідей учнів на поставлені запитання.

Як домашнє завдання пропонується учням написати невеличку письмову роботу на тему: ”Чим мене схвилювала повість Д. Окийченка ”Перші кроки Миколки Підберезного”?